

26. & in his omnibus inter nos, & vos chaos magnum firmatum est: ut hi, qui volunt hinc transire ad vos, non possint, neque inde huc transmeare.

27. Et ait: Rogo ergo te pater ut mittas eum in domum patris mei.

28. habeo enim quinque fratres, ut testetur illis, ne & ipsi veniant in hunc locum tormentorum.

29. Et ait illi Abraham: Habent Moyses, & prophetas: audiant illos.

30. At ille dixit: Non, pater Abraham: sed si quis ex mortuis iterit ad eos, penitentiam agent.

31. Ait autem illi: Si Moysen, & prophetas non audiunt, neque si quis ex mortuis resurrexerit, credent.

## CAPUT XVII.

Vitandum scandalum: Penitentia condonandum. Augenda fides: Servi inutiles sumus. Decem leprosi curantur.

\* Matth. 18. 7. **E**T ait ad discipulos suos: Impossibile est ut non veniant scandala: va autem illi, per quem veniunt.

\* Marc. 9. 41. 2. \* Utilius est illi si lapis molaris imponatur circa collum eius, & projiciatur in mare, quam ut scandalizet unum de pusillis istis.

\* Lev. 19. 17. 3. Attendite vobis: \* Si peccaverit in te frater tuus, increpa illum: & si penitentiam egerit, dimitte illi.

Eccl. 19. 13. 4. Et si septies in die peccaverit in te, & septies in die conversus fuerit ad te, dicens: Pœnitent me, dimitte illi.

15. 5. Et dixerunt Apóstoli Domino: Adauge nobis fidem.

\* Matth. 17. 19. 6. \* Dixit autem Dominus: Si habueritis fidem, sicut granum sinapis, dicetis huic arbori moro: Eradicare, & transplantare in mare: & obediet vobis.

7. Quis autem vestram habens servum arantem aut pascentem, qui regresso de agro dicat illi: Statim transi, recumbe:

8. & non dicat ei: Para quod cenem, & præcinge te, & ministra mihi donec manducem, & bibam, & post hæc tu manducabis, & bibes?

9. Numquid gratiam habet servo illi, quia fecit quæ ei imperaverat?

10. Non puto. Sic & vos cum feceritis omnia, quæ præcepta sunt vobis, dicite: Servi inutiles sumus: quod debuimus facere, fecimus.

\* DOMIN. 13. POST PENTEC. 11. Et factum est, dum iret in Jeru-

salem, transibat per mediam Samariam, & Galilæam.

12. Et cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi, qui steterunt à longè:

13. & levaverunt vocem, dicentes: Iesu præceptor, miserere nostri.

14. Quos ut vidit, dixit: \* Ite, ostendite vos sacerdotibus. Et factum est, dum irent, mundati sunt.

\* Lev. 14. 15. Unus autem ex illis, ut vidit quia mundatus est, regressus est, cum magna voce magnificans Deum,

16. & cecidit in faciem ante pedes eius, gratias agens: & hic erat Samaritanus.

17. Respondens autem Iesus, dixit: Nonne decem mundati sunt? & novem ubi sunt?

18. Non est inventus qui rediret, & daret gloriam Deo, nisi hic alienigena.

19. Et ait illi: Surge, vade: quia fides tua te salvum fecit.

20. Interrogatus autem à Phariseis: Quando venit regnum Dei? respondens eis, dixit: Non venit regnum Dei cum observatione:

21. neque dicent: Ecce hic, aut ecce illic. Ecce enim regnum Dei intrat vos est.

22. Et ait ad discipulos suos: Venient dies quando desideratis videre unum diem Filij hominis, & non videbitis.

23. \* Et dicent vobis: Ecce hic, & ecce illic. Nolite ire, neque sectemini.

24. nam, sicut fulgur coruscans de sub caelo in ea, quæ sub caelo sunt, fulget: ita erit Filius hominis in die sua.

25. Primum autem oportet illum multa pati, & reprobari à generatione hæc.

26. \* Et sicut factum est in diebus Noë, ita erit & in diebus Filij hominis.

27. Edébant, & bibébant: uxores ducebant, & dabantur ad nuptias, usque in diem, quæ intravit Noë in arcam: & venit diluviu, & perdidit omnes.

28. \* Similiter sicut factum est in diebus Lot: Edébant, & bibébant: emebant, & vendébant: plantábant, & edificábant.

29. quæ die autem exiit Lot à Sodomis, pluit ignem, & sulphur de caelo, & omnes perdidit.

30. secundum hæc erit quæ die Filius hominis revelabitur.

31. In illa hora qui fuerit in tecto, & vasa eius in domo, ne descendat tollere illa: & qui in agro, similiter non redeat retrò.

32. Memores estote uxoris Lot.

33. Qui-

\* Matth. 10. 39. 8. 33. \* Quicumque quaesierit animam suam salvam facere, perdet illam: & quicumque perdidit illam, vivificabit eam.

Sup. 9. 24. 34. Dico vobis: \* In illa nocte erunt duo in lecto uno: unus assumetur, & alter relinquetur:

\* Matth. 25. 24. 40. 35. duæ erunt molentes in unum: una assumetur, & altera relinquetur: duo in agro: unus assumetur, & alter relinquetur.

36. Respondentes dicunt illi: Ubi Domine?

37. Qui dixit illis: Ubiicumque fuerit corpus, illuc congregabuntur & æquilæ.

## CAPUT XVIII.

Orationis assiduitas exemplo iudicis & viduae importuna adstruitur. De Publicano & Phariseo parabola. Divitiarum periculum. Prædicat passionem suam. Cæcum illuminat.

Eccl. 18. 22. **D**Icebat autem & parabolam ad illos, quoniam oportet semper orare, & non deficere,

1. Theff. 5. 17. 2. dicens: Iudex quidam erat in quadam civitate, qui Deum non timebat, & hominem non reverebatur.

3. Vidua autem quædam erat in civitate illa, & veniebat ad eum, dicens: Vindica me de adversario meo.

4. Et nolēbat per multum tempus. Post hæc autem dixit intrā se: Etsi Deum non timeo, nec hominem revereor:

5. tamen quia molestus est mihi hæc vidua, vindicabo illam, ne in novissimo veniens fugillet me.

6. Ait autem Dominus: Audite quid iudex iniquitatis dicit:

7. Deus autem non faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte, & patientiam habebit in illis?

8. Dico vobis quia citò faciet vindictam illorum. Veruntamen Filius hominis veniens, putas, inveniet fidem in terra?

\* DOMIN. 10. POST PENTEC. 9. \* Dixit autem & ad quosdam, qui in se confidebant tamquam iusti, & aspernabantur ceteros, parabolam istam:

10. Duo homines ascenderunt in templum ut orarent: unus Phariseus, & alter publicanus.

11. Phariseus stans, hæc apud se orabat: Deus gratias ago tibi, quia non sum sicut ceteri hominum: raptores, iniusti, adulteri: velut etiā hic publicanus.

12. ieiūno bis in sabbato: decimas de omnium, quæ possideo.

13. Et publicanus à longè stans, nolēbat nec oculos ad cælum levare: sed percutiebat pectus suum, dicens: Deus propitius esto mihi peccatori.

14. Dico vobis, descendit hic iustificatus in domum suam ab illo, \* quia omnis, qui se exaltat, humiliabitur: & qui se humiliat, exaltabitur.

\* Matth. 23. 12. Supr. 14. 11. 15. \* Afferēbant autem ad illum & infantes, ut eos tangeret. Quod cum viderent discipuli, increpabant illos.

\* Matth. 19. 13. Marc. 10. 13. 16. Iesus autem convocans illos, dixit: Sinite pueros venire ad me, & nolite vetare eos. talium est enim regnum Dei.

17. Amen dico vobis: Quicumque non acceperit regnum Dei sicut puer, non intrabit in illud.

18. \* Et interrogavit eum quidam princeps, dicens: Magister bone, quid faciens vitam æternam possidebo?

19. Dixit autem ei Iesus: Quid me dicis bonum? nemo bonus nisi solus Deus.

\* Exod. 20. 13. 20. Mandata nostri: \* Non occides: Non mœchaberis: Non furtum facies: Non falsum testimonium dices: Honora patrem tuum, & matrem.

21. Qui ait: Hæc omnia custodivi à iuventute mea.

22. Quo audito, Iesus ait ei: Adhuc unum tibi deest: omnia quæcumque habes vende, & da pauperibus, & habebis thesaurum in caelo: & veni, sequere me.

23. His ille auditis, contristatus est: quia dives erat valde.

24. Videns autem Iesus illum tristem factum, dixit: Quam difficile, qui pecunias habent, in regnum Dei intrabunt.

25. Facilius est enim camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum Dei.

26. Et dixerunt qui audiebant: Et quis potest salvus fieri?

27. Ait illis: Quæ impossibilia sunt apud homines, possibilia sunt apud Deum.

28. Ait autem Petrus: Ecce nos dimisimus omnia, & secuti sumus te.

29. Qui dixit eis: Amen dico vobis, nemo est, qui reliquit domum, aut parentes, aut fratres, aut uxorem, aut filios propter regnum Dei,

30. & non recipiat multò plura in hoc tempore, & in saeculo venturo vitam æternam.

\* Matth. 20. 17. Marc. 10. 32. 31. \* Assumpsit autem Iesus duodecim, & ait illis: Ecce ascendimus Ierosolymam, & consummabuntur omnia, quæ scripta sunt per prophetas de Filio hominis.

Tttt

32. tra-

32. tradetur enim Géntibus, & illudetur, & flagellabitur, & conspuetur:

33. & postquam flagellaverint, occident eum, & tertiâ die resurget.

34. Et ipsi nihil horum intellexerunt, & erat verbum istud absconditum ab eis, & non intelligebant quæ dicebantur.

\* *Matth.* 20. 29.  
*Marc.* 10. 46.

35. \* Factum est autem, cum appropinquaret Iericho, cæcus quidam sedebat fecus viam, mendicans.

36. Et cum audiret turbam prætereuntem, interrogabat quid hoc esset.

37. Dixérunt autem ei, quod Iesus Nazareus transiret.

38. Et clamavit, dicens: Iesu fili David miserere mei.

39. Et qui præbant, increpabant eum ut taceret. Ipse verò multò magis clamabat: Fili David miserere mei.

40. Stans autem Iesus iussit illum adduci ad se. Et cum appropinquasset, interrogavit illum,

41. dicens: Quid tibi vis faciam? At ille dixit: Dómine ut videam.

42. Et Iesus dixit illi: Respice, fides tua te salvum fecit.

43. Et confestim vidit, & sequebatur illum magnificans Deum. Et omnis plebs ut vidit, dedit laudem Deo. <sup>A</sup>

## CAPUT XIX.

*Zachai história. Parabola decem mnarum. Iesus ingreditur Ierosolymam; desert civitatis excidium: ingressus templum ejicit vendentes.*

† IN DE-  
DICAT.  
ECCLIES.

1. **E**T † ingressus perambulabat Iericho.

2. Et ecce vir nomine Zachæus: & hic princeps erat publicanorum, & ipse dives:

3. & quærebat videre Iesum, quis esset: & non poterat præ turba, quia staturâ pusillus erat.

4. Et præcurrens ascendit in arborem ficomorum ut videret eum: quia indè erat transiturus.

5. Et cum venisset ad locum, suspiciens Iesus vidit illum, & dixit ad eum: Zachæe festinans descende: quia hodiè in domo tua oportet me manere.

6. Et festinans descendit, & excepit illum gaudens.

7. Et cum viderent omnes, murmurabant, dicentes quòd ad hominem peccatorem divertisset.

8. Stans autem Zachæus, dixit ad Dóminum: Ecce dimidium bonorum meo-

rum, Dómine, do pauperibus: & si quid aliquem defraudavi, reddo quadruplum.

9. Ait Iesus ad eum: Quia hodiè salus domui huic facta est: eò quòd & ipse filius sit Abrahæ.

10. \* Venit enim Filius hominis quærere, & salvum facere quod perierat. <sup>A</sup>

11. Hæc illis audientibus adjiciens, dixit parabolam, eò quòd esset propè Ierusalem: & quia existimarent quòd confestim regnum Dei manifestaretur.

12. Dixit ergo: \* † Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reverti.

13. Vocatis autem decem servis suis, dedit eis decem mnas, & ait ad illos: Negotiâmini dum venio.

14. Cives autem eius oderant eum: & miserunt legationem post illum, dicentes: Nolumus hunc regnare super nos.

15. Et factum est ut rediret accepto regno: & iussit vocari servos, quibus dedit pecuniam, ut sciret quantum quique negotiatus esset.

16. Venit autem primus dicens: Dómine, mna tua decem mnas acquisivit.

17. Et ait illi: Euge bone serve, quia in módico fuisti fidelis, eris potestatem habens super decem civitates.

18. Et alter venit, dicens: Dómine, mna tua fecit quinque mnas.

19. Et huic ait: Et tu esto super quinque civitates.

20. Et alter venit, dicens: Dómine, ecce mna tua, quam habui repositam in sudário:

21. tímui enim te, quia homo austèrus es: tollis quòd non posuisti, & metis quòd non seminasti.

22. Dicit ei: De ore tuo te iudico serve nequam. sciébas quòd ego homo austèrus sum, tollens quòd non posui, & metens quòd non seminavi:

23. & quare non dedisti pecuniam meam ad mensam, ut ego veniens cum usuris útrique exegissem illum?

24. Et astantibus dixit: Auferte ab illo mnam, & date illi, qui decem mnas habet,

25. Et dixerunt ei: Dómine, habet decem mnas.

26. \* Dico autem vobis, quia omni habenti dabitur, & abundabit: ab eo autem, qui non habet, & quòd habet, auferetur ab eo. <sup>A</sup>

27. Verútamèn inimicos meos illos, qui noluerunt me regnare super se, adducite huc: & interficite ante me.

28. Et

\* *Matth.* 18. 11.

\* *Matth.* 25. 14.  
† UNIUS  
CONFESS.  
NON  
PONTIF.

\* *Matth.* 13. 12. &  
25. 29.  
*Marc.* 4. 25.  
*Sup.* 8. 18.

28. Et his dictis, præcedebat ascendens Ierosolymam.

\* *Matth.* 21. 1.  
*Marc.* 11. 1.

29. Et factum est, \* cum appropinquasset ad Bethphage, & Bethaniam ad montem, qui vocatur Oliveti, misit duos discipulos suos,

30. dicens: Ite in castellum, quòd contra est: in quòd introeuntes, inveniétis pullum asinæ alligatum, cui nemo unquam hominum sedit: solvite illum, & adducite.

31. Et si quis vos interrogaverit: Quare solvitis? sic dicetis ei: Quia Dóminus óperam eius desiderat.

32. Abierunt autem qui missi erant: & inveniérunt, sicut dixit illis, stantem pullum.

33. Solventibus autem illis pullum, dixerunt dómni eius ad illos: Quid solvitis pullum?

34. At illi dixerunt: Quia Dóminus eum necessarium habet.

\* *Ioan.* 12. 14.

35. \* Et duxerunt illum ad Iesum. Et iactantes vestimenta sua supra pullum, imposuerunt Iesum.

36. Eunte autem illo, substernebant vestimenta sua in via.

37. Et cum appropinquaret iam ad descensum Montis Oliveti, cepérunt omnes turba discipulorum gaudentes laudare Deum voce magnâ super omnibus, quas viderant, virtutibus,

38. dicentes: Benedictus, qui venit rex in nomine Dómni, pax in cælo, & gloria in excelsis.

39. Et quidam Pharisæorum de turbis, dixerunt ad illum: Magister, increpa discipulos tuos.

40. Quibus ipse ait: Dico vobis, quia si hi tacuerint, lapides clamabunt.

† *DOM.* 9.  
*POST*  
*PENTEC.*

41. Et † ut appropinquavit, videns civitatem flevit super illam, dicens:

42. Quia si cognovisses & tu, & quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi, nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis.

43. Quia venient dies in te: & circumdabunt te inimici tui vallo, & circumdabunt te: & coangustabunt te undique.

44. Et ad terram prosternent te, & filios tuos, qui in te sunt, \* & non relinquent in te lapidem super lapidem: eò quòd non cognoveris tempus visitationis tuæ.

\* *Matth.* 24. 2.  
*Marc.* 13. 2.  
*Inf.* 21. 6.  
\* *Matth.* 21. 12.  
*Marc.* 11. 15.  
\* *Isai.* 56. 7.

45. \* Et ingressus in templum, cepit ejicere vendentes in illo, & ementes, dicens illis: Scriptum est: \* Quia domus mea domus orationis est. Vos

autem fecistis illam speluncam latronum.

47. Et erat docens quotidie in templo. † Principes autem sacerdotum, & Scribæ, & Principes plebis quærebant illum per-

dere: illi autem non inveniébant quid facerent illi. Omnis enim pópulus suspensus erat, audiens illum.

## CAPUT XX.

*Idem est argumentum huius capitis, quòd capitis 21. Matthæ à versu 23. usque ad finem; & apud Marcum capite 11. & 12.*

*De Baptismo Ioannis. De vinea colonis, isque homicidis. De lapide angulari. De Deo & Cesare. De resurrectione mortuorum. De Christo Davidis filio & Domino.*

1. **E**T factum est in una dièrum, do-

cente illo pópulum in templo, & evangelizante, convenérunt principes sacerdotum, & Scribæ cum senioribus,

2. & aiunt dicentes ad illum: Dic nobis, in qua potestate hæc facis? aut: Quis est, qui dedit tibi hanc potestatem?

3. Respondens autem Iesus, dixit ad illos: Interrogabo vos & ego unum verbum. Respondete mihi:

4. Baptismus Ioannis de cælo erat, an ex hominibus?

5. At illi cogitabant intrâ se, dicentes: Quia si dixerimus, de cælo; dicet, Quare ergo non credidistis illi?

6. Si autem dixerimus, Ex hominibus, plebs univèrsa lapidabit nos: certi sunt enim, Ioannem prophetam esse.

7. Et responderunt se nescire undè esset.

8. Et Iesus ait illis: Neque ego dico vobis in qua potestate hæc facio.

9. Cæpit autem dicere ad plebem parabolam hanc: \* Homo plantavit vineam, & locavit eam colonis: & ipse peregrè fuit multis temporibus.

10. Et in tempore misit ad cultores servum, ut de fructu vineæ darent illi. Qui cæsum dimiserunt eum inânem.

11. Et addidit alterum servum mittere. Illi autem hunc quoque cadentes, & afficientes contumeliâ, dimiserunt inânem.

12. Et addidit tertium mittere: qui & illum vulnerantes eiecerunt.

13. Dixit autem dóminus vineæ: Quid faciam? mittam filium meum dilectum: forsitan, cum hunc viderint, verebuntur.

14. Quem cum vidissent coloni, cogi-